

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЯ ЛОЗАРСКИ СЪЮЗЪ — СОФИЯ

Годишенъ абонаментъ 65 лева предплатени. Обявления и реклами се приематъ по споразумение. Всичко, което се отнася до списанието да се изпраща до редакцията — Плѣвень.

Редакторъ. Г. К. ЧЕРВЕНКОВЪ.

СЪДЪРЖАНИЕ.

1) Позивъ къмъ лозаритѣ и пр ; 2) Задълженията на лозаря — Инжен. Н. Карамболовъ; 3) Пероноспората (мана, балсара) по лозята и борбата противъ нея — Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ; 4) Изпитване ефикасността на разни препарати противъ пероноспората — Ст. Икономовъ; 5) Практически съвети и новости: Торене на лозята съ изкуствени торове — Н. Недѣлчевъ, Използване на завкиснатитѣ вина за виненъ оцетъ — И. И. Хранковъ, Пропаганда за виното — Н. Н.; Нови важни лозарски придобивки — И. Хр.; 6) Свободна трибуна и единъ предизвиканъ отговоръ — Лоз. ов. инф. бюро: Моето мнение по подсилването вината съ спиртъ — Ив. Добревъ, Едно мнение — Георги Симеоновъ; 7) Въпроси и отговори ; 8) Хроника.

Български Лозарски Съюзъ — София.

Позивъ

Къмъ лозаритѣ, лозарско-винарскитѣ кооперации
и дружества.

Лозари,

На многострадалиното ни отечество било предопредѣлено, следъ ужаситѣ, причинени му отъ войнитѣ, да изпита и ужаситѣ на природата.

Най-плодородната областъ на южна България е подъ разрушения. Населението отъ Чирпанско, Борисовградско, Пловдивско, Станимашко и Старозагорско е подъ гнета на природни опустошения. Мнозина граждани и селяни останаха подъ развалинитѣ, а други стотици хиляди останаха безъ храна, покривъ и постеля на открито, изложени на природнитѣ стихии и, подъ тънтежа на непреодолимата стихия, — всѣки моментъ очакватъ по-голѣми нещастия.

Въ светли дни на радостъ за цѣлото човѣчество, когато се символизира възтържествуване на правдата надъ неправдата, наши братя се потопиха въ скръбъ. Тѣхното нещастие е народно нещастие и затова всички трѣбва да се заемемъ за неговото поне отчасти премахване.

Землетръсътъ постави на изпитание нашето родолюбие и благотворителностъ. Бедния, но трудолюбивъ български народъ

не веднажъ е давалъ доказателства за своето родолюбие и благотворителностъ. Тои и сега ще отдѣли максимумъ отъ това, което може, за да облекчи страданията на потъналитѣ въ нещастие свои съотечественици. Съ своята щедра помощъ той ще даде храна и подслонъ на стотици хиляди нещастници, които вмѣсто да бждатъ погълнати отъ сладъкъ ползотворенъ трудъ въ красивитѣ полета, тѣ отчаяни гледатъ разрушенитѣ си домове и стопанства и оплакватъ изгубенитѣ свои близки. Нещастieto става още по-голъмо, защото лозята и нивитѣ на нещастнитѣ оставатъ необработени, следователно изгубена е и надеждата за бждещата реколта.

Лозари,

Върховенъ човѣшки дългъ ви се налага да подадете щедрa ржка на пострадалитѣ. Когато чужденцитѣ не захжнѣха да се притечатъ на помощъ, когато наши добри българи при липса на налични срѣдства отдѣлятъ за нѣколко дни припечеленото, а други си налагатъ гладъ по нѣколко дни презъ седмицата, за да дадатъ на пострадалитѣ икономисаното отъ гърлото си, вий лозари, отдѣлете поне това що можете да изкарате за нѣколко дни съ своя трудъ и кажете, че толкова дни работите за събрата си пострадалъ.

Лозари,

Лозарскиятъ Съюзъ, който отстоява правата и професионалнитѣ ви интереси, апелира къмъ благороднитѣ ви сърдца да помогнете на нещастнитѣ, като внесете всичко това що можете въ мѣстния комитетъ, натоваренъ да събира помощи за пострадалитѣ отъ землетресението. Съ това вий ще докажете, че преди всичко сте човѣци и българи и че заслужавате да бждете тачени и защищавани, като граждани въ тази страна.

Съюзътъ апелира къмъ лозаро-винарскитѣ дружества и кооперации да се притекатъ на помощъ като отдѣлятъ всѣко по една по-голъма сума отъ срѣдствата си и я предадатъ на мѣстния комитетъ.

На време дадената помощъ е двойна помощъ!

гр. София, 20 априль 1928 год.

ОТЪ СЪЮЗА.

Инжен. Н. Карамболовъ.

Задълженията на лозаря.

Състоялиятъ се на 25 и 26 февруарий т. г. VIII Лозарски редовенъ конгресъ остави много тжжно впечатление у мнозина делегати. Отчетътъ, който управителния съветъ на Българския лозарски съюзъ направи за отчетната 1927/28 г. подчерта силно, че Лозарския съюзъ не се е издигналъ до оная висота на сплотеностъ и организираностъ, която би го наредила въ числото на силнитѣ съсловни организации. Съ голъмо съжаление трѣбваше да се констатира, че Лозар-

ския съюзъ е още въ фазата на формиране и бавно закрепване, че е съюзъ, чиито членове не сж пропити съ живата заинтересованостъ и разбиране на собственитѣ си интереси. Лозарското съсловие, което въ земледѣлска България е едно отъ най-голѣмитѣ такива, за голѣмо съжаление, и до днесъ не се е проникнало отъ идеята да образува единъ мощенъ Лозарски съюзъ, който опрѣнъ на своитѣ идейни и многобройни членове, да представлява сила, която да внушава, която да се налага, която да диктува всѣко мѣроприятие засягаще интереситѣ на лозарството. Въ последно време ние виждаме какъ се поставятъ на дневенъ редъ въ камарата за разрешение въпроси, които живо засѣгатъ материалнитѣ интереси на лозаря. Кой ще освѣтли общественото мнение по тѣхъ отъ гледището на лозаря? Кой ще се противопостави на всички мѣроприятия целящи унищожение или спжване на лозарството? Кой ще се застъпи за сждбата и участьта на българския лозаръ, когато мнозина си поиграватъ съ нея, ако не единъ мощенъ съюзъ на българскитѣ лозари. И непростима е нехайността на нашия лозаро-винарь къмъ собствената си сждба. Никой другъ, освенъ той, не ще бжде виновенъ, ако утре осъмнине при единъ законъ за внезапно въвеждане на сухия режимъ у насъ. Но ще бжде много късно тогава, да се възстава противъ едно узаконено вече положение. Въ днешно време е нужна подготовка и системна борба противъ всичко заплашващо съ унищожение родното ни лозарство. Само този е пжтя къмъ подсигуряване интереситѣ на грозде и винопроизводителя. Но за всичко това сж нужни срѣдства. А какво видѣхме въ Лозарския конгресъ? Отчетността къмъ съюзната каса е много слаба, което спжва управителния съветъ на съюза да развива дейностъ въ защита интереситѣ на лозаритѣ, както и за увеличение на лозарската просвѣта. Лозарското съсловие не е осигурило до днесъ даже издаването на собствения си печатанъ органъ „Лозарски прегледъ“.

Ето защо, за да се подкрепи съществуването на Лозарския съюзъ, единствения доброжелателъ и защитникъ на лозарското съсловие, за да просъществува и „Лозарски прегледъ“, най-добрия съветникъ и учител на гроздопроизводителя, трѣбва всѣки членъ въ съюза да изпълни своитѣ задължения, къмъ съюза и съюзната каса, а стоящитѣ вънъ отъ съюза лозари да влѣзатъ въ него и да станатъ деятелни и изправни негови членове. Само така ще се създаде една здрава опора, на която облегатъ гроздопроизводителя може да разчита на успѣхъ въ времена тежки и усилни, каквито сж днешнитѣ.

Само чрезъ просвѣта и организирана борба се отива къмъ поминѣкъ и култура!

Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ

Пероноспората (мана, балсара) по лозята и борбата противъ нея.

Пероноспората е опасна болестъ, която напада всички зелени части на лозата — листъ, филизъ, грозде (отъ рѣса чакъ до прошарване на плода). Всѣка година тази болестъ отнима кжде по-голѣма, кжде по-малка частъ отъ реколтата. Балсарата е болестъ, която се дължи на едни микроскопически гъбички, които при благоприятни условия бързо се развиватъ. Заразата на болестта се крие главно въ изгнилитъ листа отъ предшествующата година, които се намиратъ на повърхността на земята. Голѣма частъ отъ тѣзи изгнили листа сж били нападнати отъ болестта и криятъ въ себе си нейнитъ семенца (зимни спори). Когато нѣкое семенце на болестта падне върху нѣкоя зелена частъ на лозата напр. върху листъ, то щомъ атмосфернитъ условия сж благоприятни, семенцето кълни (пониква) пуца жилчици въ вътрешността на листа и посрѣдствомъ едни смукалца извлича всичкия жизненъ сокъ на последния. Следъ като цѣлата вътрешностъ на листа бжде обхваната отъ тѣзи жилчици (наречени научно мицелъ), пероноспората продължава да се развива, мицелтъ излиза презъ опакито на листата, презъ дихателнитъ устица и образува храстевидни разклонения, които сж накичени съ множество малки торбички (наречени научно конидии), това сж лѣтнитъ спори, семенцата, които разнасятъ пероноспората. Тѣзи разклонения, както и самитъ конидии по отдѣлно сж микроскопически, невидими съ просто око, но понеже сж извънредно много (съ милиони) тѣ образуватъ една бѣла натрупана маса, която на просто око се представлява на опакито на листата на бѣли петна, като да е посипано съ ситна захарь. *Това сж най-характернитъ признаци на появената вече болестъ.* Конидиитъ, (лѣтнитъ спори) сж извънредно леки и отъ най-слабиятъ вѣтрецъ се откъсватъ, хвърчатъ на голѣми разстояния и разнасятъ болестта, а заразенитъ лозови листа изсхватъ и окапватъ.

Условия, които благоприятствуватъ за развиването на болестта. Това сж съвмѣстнитъ действия на влага и топлина. Презъ цѣлиятъ растеженъ периодъ на лозата, прочие, атмосферната топлина представя почти винаги повече или по-малко угодната температура за никнене на споритъ. *Вториятъ факторъ — влагата,* се създава отъ дъждовната вода. *Дъждовната (кишава) година, прочие, е пероноспорна година.*

Всѣка причина, която способствува за по-бързото изпарение на дъждовната роса и за изсушаването на атмосферната влага — улеснява борбата на лозаря противъ болестта и обратното. Така, лозята, засадени по високитъ припекови, провѣтриви баирски склонове страдатъ по-малко отъ перо-

носпората, а ония засадени въ нискитѣ и слабопрѣвѣтриви мѣста представляватъ особно благоприятна обстановка за пероноспорни поражения.

Въ всѣки случай, имайки приблизителна представа относително начина на развитието на този опасенъ паразитъ, лозарятъ трѣбва разумно да нагоди срѣдствата за борба противъ него за да бѣде борбата ефикасна. И наистина, когато семенцето на пероноспората падне върху нѣкоя зелена частъ на лозата и завари последната напрѣска на нѣкоя отровна за него течностъ преди да е то кълнило (поникнало) — то семенцето ще изсѣхне и зеленитѣ части на лозата оставатъ предпазени отъ болестта. Ако, обаче, семенцето на болестта успѣе да кълни и пустне жилцици (мицелъ) въ вътрешността на нападнатата зелена частъ, никакви отровни течности, които лозаря би напрѣскалъ по повърхността на нападнатитѣ части на лозата не сж въ състояние да спратъ развитието на болестта; проникналиятъ мицелъ на гжбата се развива съвсемъ свободно между клеткитѣ на цѣлата вътрешностъ и изсмуква всичкитѣ хранителни сокове, нападнатитѣ зелени части изсѣхватъ и окапватъ.

Ясно е, прочие, че пероноспората е болестъ, която не може да се цѣри. Борбата на лозаря противъ нея ще бѣде ефикасна следователно само когато лозитѣ се прѣскаатъ преди болестта да се е появила. *Едно отъ най-важнитѣ условия за успѣшната борба на лозаря противъ пероноспората си остава, прочие, навременното прѣскане.* Закъснѣе ли се съ прѣскането, когато зеленитѣ части на лозата ще бждатъ вече заразени, прѣскането се явява подиръ дѣждъ качулка. Въ такъвъ случай и най-добре приготвения разтворъ не може да спаси нападнатитѣ органи на лозата; той ще запази само случайно останалитѣ до момента на прѣскането незаразени такива.

Съ какво да се прѣскаатъ лозата противъ пероноспората? Има много химически препарати и специалитети, които се използватъ въ разтвори за борба противъ балсарата. Въ основата на всички лежатъ меднитѣ соли. *Най-разпространеното срѣдство, обаче, съ изпитана ефикасностъ противъ болестта си остава „бордOLEZОВИЯ разтворъ“ т. е. съединението, което се получава отъ смѣсването на разтворъ отъ синъ камъкъ (меденъ сулфатъ) съ киреченото млѣко (гасена варь).*

Въ какъвъ процентъ да се слага синия камъкъ? Отъ дългогодишнитѣ опити и наблюдения у насъ, като напълно задоволителни могатъ да се препорѣчатъ следнитѣ проценти: За първото прѣскане (което става преди цѣвтенето) единъ килограмъ синъ камъкъ на сто литри вода; за второто прѣскане (обикновено следъ цѣвтението) — единъ и половина кгр. на сто литри вода; за третото прѣскане и т. н. все по единъ и половина килограми.

Колко гасена варь да се слага. Една голѣма грѣшка се върши като се слага варьта на тегло. По този начинъ, въ

болшинството отъ случаитѣ лозаритѣ слагатъ много варъ. *Напрѣсканитѣ лозя погледнати отъ страна трѣбва да се синѣятъ, а не да се бѣлѣятъ.* Силно варовитиятъ (киречливиятъ) разтворъ не може добре да предпази лозята, особно при дъждовни (кишави) години. Най-добре е киреченото млѣко да се приготи безъ тегло въ една газена тенекия, а количеството нужно за приготвяване не бордолезовия разтворъ да се опредѣля съ лакмусова книжка (обикновено съ червена лакмусова книжка), каквато всѣки лозаръ срещу единъ-два лева може да си набави за цѣлата година отъ коя да е аптека или дрогерия. Синиятъ камъкъ има киселъ вкусъ и червената лакмусова книга, потопена въ разтворъ отъ него си остава червена; потопена въ киреченото млѣко, обаче, тя посинява. Тѣкмо тази промѣна на цвѣта се използва, за да може и неграмотниятъ работникъ да приготи добъръ разтворъ. Киреченото млѣко се слага постепенно въ кацата, съдържаща разтворения синъ камъкъ, като постоянно се бърка съ единъ колъ. Киреченото млѣко се слага до момента, когато потопената въ разтвора червена лакмусова книжка слабо посинѣе. Това показва, че всичката киселина на синия камъкъ е угасена и има вече малко киречъ въ излишъкъ. Най-добриятъ разтворъ обикновено е неутралниятъ т.е. нито киселъ, нито лугавъ, въ практиката, обаче, обикновено се получава слабо лугавъ разтворъ.

Кога и колко пѣти да се прѣска? Лозарѣтъ трѣбва да гледа на прѣскането на лозята, като на една сѣщинска застраховка противъ пероноспората. Безъ да си прави каквито и да било гадания дали годината ще бѣде пероноспорна или не, лозарѣтъ трѣбва да задѣлжи ежегодно, своятъ приходо-разходенъ балансъ съ редовни две или три прѣскания. Първото прѣскане обикновено трѣбва да става преди цвѣтенето. Второто — следъ цвѣтението и третото когато понаедрѣе ягоридата. Трайността на напрѣсканиятъ разтворъ при нормално време е обикновено три седмици. Въ опредѣляне на днитѣ на прѣскането, обаче, лозаря не бива да се ръководи отъ никакви дати и бележки по календаря, защото времето всѣка година се мѣни за известна дата презъ годината. Тази година напримѣръ на 10 и май може да имаме суша или времето да е студено, идущата година, обаче, на тази дата може да имаме киша и времето да е топло. За ръководно начало да се има винаги времето и растежа на лозата. За дъждовни години може да стане нужда да се прѣска четири, петъ и повече пѣти, тѣй като при такова време, презъ растежния периодъ отъ една страна се подържатъ непрекъснато угоднитѣ условия за развиването на болестъта, а отъ друга голѣма частъ отъ разтвора се измива преждевременно, а имаме и по-буйенъ растежъ, по често никнатъ нови листа, ягоридата по-бързо наедрива и имаме много за скоро новинапрѣскани части, презъ които мѣста винаги може да ста-

натъ заразявания отъ пероноспората. При дъждовно лѣто да не се чака времето съвсемъ да се оправи и прѣстѣта въ лозето да изсъхне (подъ предлогъ да не се тъпче лозето), че тогава да се прѣска. Най-малкитѣ промежутѣци отъ разведряне на атмосферата трѣбва да се използватъ отъ лозаря. *При форсъ-мажоръ условия, нека лозето да се затѣпче, но прѣскането да се извърши на време.* При запазената реколта и добро здравословно състояние на лозитѣ, обработката на почвата може на всѣко време да се доизглажда и запълва. При прѣскането разтвора трѣбва да пада върху лозата въ видъ на пара (на мъгла), като засѣга всички зелени части на лозата: листа, (както лицето така и опакито), филизи, грозде (било на рѣса, било на ягорида). Когато гроздето почне да се прошарва (да се избистрова) тогава чакъ опасността за плода изчезва; опасността за листата, обаче, за известни години трае почти до края на растежния периодъ.

Стефанъ Икономовъ

Опитна лозарска станция—Плѣвнѣнъ.

Изпитване ефикасността, практическата и икономична приложимостъ на разни препарати противъ пероноспората.

Вследствие постоянното повишаване цената на синия камъкъ, на мъжнотиитѣ и неудобствата съ които често пжти е свързано приготвянето на бордолезовия разтворъ, на последъкъ у насъ се забелѣзва единъ напливъ на разни препарати, цѣлящи всички опростяването манипулациитѣ и намаление разносикитѣ въ борбата противъ пероноспората и други нѣкои болести и неприятели на лозата. Едни отъ тѣхъ сж въ форма на прахъ, съ които се прашатъ лозитѣ, обстоятелство, което свежда до възможния минимумъ, както разносикитѣ, така и труда по запазването на реколтата. Други пъкъ сж въ форма на лесноразтворимъ прахъ, отъ който се изисква сравнително по-малко количество, съ по-малко или никакъ варъ. Такива сж: Перозанъ, Уранолъ, Вердола, Пантозалъ, Перосидъ, Куртаколъ, Носпералъ, Носпразенъ, Носперитъ и др.

1) Перозанъ	(изпитванъ презъ 1926 г.)
2) Вердола	(„ „ 1926 г.)
3) Пантозалъ	(„ „ 1926 г.)
4) Куртаколъ	(„ „ 1925 г.)
5) Перосидъ	(„ „ 1925 и 1926 г.)
6) Носпералъ	(„ „ 1925 и 1926 г.)

За целта, въ лозето на лозаро-винарското училище се избра една парцела, засадена съ Гъмза върху Lot. Парцелата е на баиръ, съ слабъ наклонъ, има източно изложение и е заобиколена съ лозя. Почвата е пѣськливо глинеста, слабо-варовита, възрохка, свежа, срѣднобогата и обработвана редовно.

Въ срѣдата на парцелата се отдѣлиха 16 реда, по 22 главини всѣки единъ, които се прѣскаха както следва:

Редоветъ	1 и 2	—	съ Перозанъ
„	3 и 4	—	съ Вердола (прашене)
„	5 и 6	—	съ Пантозалъ
„	7 и 8	—	съ бордолезовъ разтворъ
„	9 и 10	—	се оставиха за контрола
„	11 и 12	—	съ Куртаколъ
„	13 и 14	—	съ Перосидъ
„	15 и 16	—	съ Носпералъ

Прѣсканията се извършиха на долнитѣ дати:

	1925 год.	1926 год.
първо прѣскане	23 май	18 май
второ „	3 юний	3 юний
трето „	5 юний	8 юний
четвърто „	23 юний	10 юлий
пето „	20 юлий	16 юлий
шесто „		20 юлий

Забележка: Поради честитѣ дъждове, прѣсканията се извършиха по-често, тъй че листата винаги да бждатъ покрити съ препаратъ.

Следвайки указанията, придружаващи всѣки единъ отъ препаратитѣ, разтворитѣ се направиха въ следния съставъ:

Перозанъ	1-во прѣскане	1 ⁰ / ₀ , безъ варъ.
	2-ро „	1 ⁵ / ₀ , „ „
	3-то, 4-то, 5-то, и 6-то	2 ⁰ / ₀ , „ „

Вердола (праши се, съ $\frac{1}{2}$ кгр. на декарь).

Пантозалъ (всички прѣскания съ 1⁰/₀ безъ варъ).

	1-во прѣскане	1 ⁵ / ₀ съ варъ до неутрализиране
Синъ камъкъ	2-ро „	2 ⁰⁰ / ₀ „ „
	3-то „	2 ⁵⁰ / ₀ „ „
	4-то, 5-то, 6-то	2 ⁰ / ₀ „ „

Куртаколъ (всички прѣскания съ 1⁰/₀ безъ варъ).

Перосидъ (всички прѣскания съ 1⁰/₀ и 1⁰/₀ варъ).

Носпералъ (всички прѣскания съ 1⁰/₀ и 0⁵/₀ варъ).

Направиха се наблюдения върху:

- 1) Поява на пероноспората.
- 2) Заразени листа на 100 главини.
- 3) Прошарване на гроздето.
- 4) Количество грозде на декарь.
- 5) Качество на мжстѣта.

ПРЕПАРАТИ	Позва на маната		ЗАРАЗЕНИ ЛИСТА НА 100 ГЛАВ. **)										Прошарване		КАЧЕСТВО НА МАХИСТЪТ		Количество червево отъ 1 декарь		Тегло пръч. отъ 1 декарь							
	1925	1926	1. VI	10. VI	20. VI	30. VI	20. VII	10. VIII	30. VIII	1925	1926	0 0	0/00	1925	1926	1925	1926	1925	1926							
Перозанъ	—	16. VI.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3. VIII.	—	19.4	—	—	—	—	159.9	1.75					
Вердола	—	16. VI.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5. VIII.	—	18.9	—	—	—	161.1	9.84						
Пантозалъ	—	17. VI.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4. VIII.	—	18.4	—	—	—	140.3	1.47						
Синъ камъкъ	30. V.	22. VI.	8	—	18	45	—	66	400	6330	10500	9299	—	11816	—	13504	19.6	19.9	8.4	8.95	1157	655.7	222.8	2.98		
Контрола	29. V.	14. VI.	137	—	242	—	3600	—	3000	12500	40090	42200	40960	42200	—	42200	18.6	19.9	8.0	9.72	244	57.7	99.9	0.57		
Куртаколъ	30. V.	—	40	—	63	—	143	—	288	—	13500	—	15000	—	—	—	1. VI I.	—	19.0	—	8.2	—	556	—	—	
Перосидъ	30. V.	15. VI.	45	—	129	—	763	—	—	9500	36120	36700	38200	40090	—	42200	8. VIII.	5. VIII.	19.0	18.9	8.0	8.75	256	67.1	179.8	0.30
Носпераль	31. V.	20. VI.	40	—	68	—	175	—	—	1000	12650	21100	23900	24470	—	27008	31. VII.	2. VIII.	18.5	20.2	9.2	9.48	715	442.5	193.1	2.29

* F/V — отношение между плодородието и силата на лозите

**) Една главина има сръдно 422 листа.

ПРАКТИЧЕСКА И ИКОНОМИЧНА ПРИЛОЖИМОСТЪ.

ПРЕПАРАТИ	Разтворимост.	Запушване на пряскачките	Лепливост	КОЛИЧЕСТВО ОТЪ ПРЕПАРАТА НУЖНО ЗА 4 ПРЪСКАНИЯ НА 1 ДЕКАРЪ ЛОЗЕ		Количество на вярта	Цена на 1 кгт. отъ препарат.	Цена на 1 кгт. отъ вярта	ОБЩА стойностъ
Перозанъ	мн. добра	не се случва	не се случва	срѣдна	I пръскане — 130 литра, по 10/0 = 1.300 кгт. II " — 150 " " 1.500 " 2.250 " III " — 180 " " 2.000 " 3.600 " IV " — 180 " " 2.000 " 3.600 " Всичко: 10.750 кгт.	—	—	—	—
Вердала	—	—	—	само при роса и то слабо	I прашене — — на декаръ по 0.500 кгт. II " — — " 0.500 " III " — — " 0.500 " IV " — — " 0.500 " Всичко: 10.750 кгт.	—	—	—	—
Пантозалъ	мн. добра	не се случва	не се случва	срѣдна	I пръскане — 130 литра по 10/0 = 1.300 кгт. II " — 150 " " 1.500 " III " — 180 " " 1.800 " IV " — 180 " " 1.800 " Всичко: 6.400 кгт.	—	—	—	—
Синъ камъкъ	срѣдна	случва се мн. рѣдко	случва се често	много добра	I пръскане — 130 литра по 10/0 = 1.300 кгт. II " — 150 " " 2.500 " 2.250 " III " — 180 " " 3.000 " 3.600 " IV " — 180 " " 3.000 " 3.600 " Всичко: 10.750 кгт.	—	24 лв.	1 лв.	268.75 лв.
Перосидъ	добра	не се случва	случва се рѣдко	добра	I пръскане — 130 " " 1.300 кгт. II " — 150 " " 1.500 " III " — 180 " " 1.800 " IV " — 180 " " 1.800 " Всичко: 6.400 кгт.	—	—	1 лв.	—
Носпералъ	добра	не се случва	случва се мн. рѣдко	добра	I пръскане — 130 литра по 10/0 = 1.300 кгт. II " — 150 " " 1.500 " III " — 180 " " 1.800 " IV " — 170 " " 1.800 " Всичко: 6.400 кгт.	—	24 лв.	1 лв.	160.00 лв.

По отношение заразенитъ листа, тѣзи последнитѣ, на опредѣлени дати бѣха преброявани върху всѣка една главина и резултатитѣ се приведоха къмъ 100 главини. Преброяването се извърши на:

I — 1 юний

V — 20 юлий

II — 10 юний

VI — 10 августъ

IV — 30 юний

VII — 30 августъ

На последнитѣ 3 дати обаче, преброяването на заразенитѣ листа върху всѣка главина, стана невъзможно, затова сжщото се извърши върху 3 срѣдни по сила и разположение главини и резултата се приведе къмъ 100.

Въ таблицитѣ, които даваме на стр. 105 и 106 сж изложени резултатитѣ отъ изследванията за дветѣ години.

Горнитѣ препарати, макаръ едни отъ тѣхъ да сж изследвани само една година, други две години, дадоха резултати, които позволяватъ да се извади едно заключение, тѣй като както по-миналата 1925, така и 1926 год. бѣха особено благоприятни за развитието на пероноспората. Ако нѣкои отъ препаратитѣ сж се оказали неефикасни презъ таква именно години, то тѣ се оказватъ изобщо негодни за въ практиката, тѣй като за ефикасността на единъ препаратъ се сжди отъ неговото действие върху болестъта само тогава, когато тази последната се намира при благоприятни условия за развитие.

Изпитани при еднакви атмосферни, почвени и технически условия препаратитѣ: *Перозанъ, Вердола и Перосидъ* се оказаха неефикасни противъ пероноспората, въпрѣки, че листата се поддържаха постоянно покрити съ съответния препаратъ. Листата на главинитѣ се бързо заразяваха и конидиофоритѣ се показваха често пжти въ срѣдата на петната отъ препарата, *тогава когато при прѣсканитѣ съ бордолезовъ разтворъ листа, конидиофоритѣ се показваха само тамъ, кждето разтвора не е могълъ да проникне.* При първитѣ, бѣлитѣ петна на пероноспората покриваха почти цѣлата долна страна на листа, *когато при вторитѣ, тѣ се срѣщаха тукъ-тамъ по листа и въ много по малки размѣри.*

Нѣколко дни следъ последното преброяване на заразенитѣ листа, главинитѣ, прѣскани съ горнитѣ препарати, изгубиха листата си и по общия си изгледъ не се различаваха почти никакъ отъ контролнитѣ главини. Въ оголената парцела се зеленѣеха само прѣсканитѣ съ бордолезовъ разтворъ листа, свежи и гжсти, а отъ части и тѣзи прѣскани съ носпераль. — Гроздето на първитѣ, въ по-голѣмата си частъ развалено и проредено, пада или изсъхва на главината, когато на вторитѣ, чепкитѣ сж свежи, а зърната здрави и съ приятенъ изгледъ.

Изобщо взето, съ изключение на Носперала, който въ 10% разтворъ би могълъ да се употреби съ успѣхъ само въ мѣста, кждето пероноспората се по-слабо развива, мѣста съ

по-сухо лѣто, каквито сж нѣкои мѣста въ южна България (Пловдивско, Старозагорско, Пазарджишко) или по-високитѣ и провѣтриви мѣстности въ северна България и то съ по-гъстъ разтворъ, всички други отъ изпитанитѣ препарати се оказаха абсолютни негодни за борба съ пероноспората и следователно неприложими въ практиката.

Нека, прочее, нашитѣ лозари да не се изкушаватъ отъ хубавитѣ реклами и ефтинитѣ цени на подобни специалитети, докато лозарската опитна станция не препоръча официално нѣкой препаратъ, ако такъвъ евентуално се окаже годенъ за нашитѣ условия.

ПРАКТИЧЕСКИ СЪВЕТИ И НОВОСТИ

Н. Недѣлчевъ.

Торене на лозята съ изкуствени торове.

Лозата за своето развитие черпи отъ почвата минерални вещества, а отъ въздуха вжгледуоикись и кислородъ. Ако изгоримъ листата, пржчкитѣ и гроздето остава пепель, която заедно съ отлетѣлия азотъ е взета отъ земята. Съ вдигането на пржчкитѣ и гроздето всѣка година ние отнемеме отъ почвата хранителни вещества, които следва да ѝ се повърнатъ, ако не искаме тя да обеднѣе.

Истина е, че лозата не отнема голѣмо количество минерални вещества сравнително онова, което се намира въ почвата на лозето, но тя отнема именно тази частъ, която може да се асимилира отъ растението и когато ѝ повръщаме отнетата минерална храна, трѣбва да ѝ я дадемъ въ такава форма, че да може лозата да я използва веднага.

Отъ анализи е установено, че лозата отнема на декаръ 5 кгр. азотъ, 5 кгр. калий и 2 кгр. фосфорна киселина. Тя отнема и други минерални вещества, които не сж отъ особена важность.

Оборскиятъ торъ може прекрасно да послужи за въстановяване силата на почвата, но той не винаги се намира особено въ голѣмитѣ лозарски центрове. Ето защо, често се прибѣгва до торене съ изкуствени (химически) торове, които съдържатъ поменатитѣ по-горе най-важни елементи въ форма на различни съединения. Така напр., азота може да се даде въ форма на чилска силитра (натриевъ нитратъ), амониевъ сулфатъ, пикочно вещество и пр. Калиятъ може да се даде подъ форма на калиевъ сулфатъ, калиевъ хлоридъ и т. н. Фосфорната киселина се възврща въ почвата най-често като суперфосфатъ. Да се употреби единъ или другъ торъ зависи отъ състава на почвата, цената на тора и др. условия.

Торенето на лозата дава чувствителни резултати въ почви, където има достатъчно влага за да се разтворят прибавенитѣ торове или пѣкъ валятъ на време дъждове. Торенето е най-вече въпросъ на смѣтка. Лозарятъ трѣбва да получи въ повече реколта, която да покрие разходите по торенето и да остане известна печалба. Иначе, торенето се явява недоходно. Торенето е особено важно за десертнитѣ лозя, гроздето на които наедрява и става още по-хубаво.

Торенето съ калиеви и фосфорни торове става обикновено на есенъ, а съ азотни напролѣтъ. Ако лозаря е пропусналъ да направи това презъ есенъта, може да тори и напролѣтъ, особено ако пролѣтъта е дъждовна. Чилската силитра действува веднага и се препорѣчва при започване на растежа. Ето една добра рецепта за наторяване на единъ декаръ лозе:

Чилска силитра — 30 кгр.

Калиевъ сулфатъ — 20 „

Суперфосфатъ — 30 „

За презъ пролѣтъта най-подходящия начинъ е разпрѣскване по повърхността и следъ това копанъ на лозето.

И. И. Хранковъ

Използуване на завкиснатитѣ вина за виненъ оцетъ.

Въ нашата страна ежегодно много вина се вкисватъ поради лошо приготвяне, обработване и запазване.

Такива завкиснати вина има и отъ миналогодишния гроздоберъ, главно поради много високата топлина въ много центрове, а впоследствие крайно лошото превирание на новитѣ вина. Повече или по-малко отъ такива вина сж се докисвали още презъ есенъта, а други сж останали недокиснати поради преждевременно изстиване на времето.

Както и да е, тукъ трѣбва да се припомни лошата практика у насъ, че почти всички притежатели на завкиснати вина се стремятъ да ги пласиратъ *като вина*, мжчейки се предварително да „маскиратъ“ (да потулятъ) съ единъ или другъ способъ, оцетната киселина.

Вѣрно е, че едно вино съ зачало отъ оцетно вкисване може още да се употреби, като предварително му се отнеме, съ една или друга откислителна материя, излишната киселина. Когато, обаче, вкисването е напреднало, а особено ако оцетната киселина е превишила 1 гр. на литъръ вино, последното става вече *негодно* за пиене каквото и да се прави съ него. И ето защо такова вино трѣбва да се остави за окончателно вкисване за добиване виненъ оцетъ.

По този случай тукъ само ще припомнимъ, че едно закиснато вино съ откисляване *не може да се лѣкува*, а временно „се маскира“ оцетната киселина. Коренно лѣкуване може да се постигне само съ „пастиъоризиране“ (загряване съ специаленъ апаратъ) до 55—60° С.

Отъ сведенията и даннитѣ, които имаме, се вижда, че срѣдно годишно у насъ се пласира около 2,700,000 литри оцетъ получаванъ отъ фабриченъ спиртъ отпущанъ на оцетнитѣ фабрики. Тѣй като голѣма частъ отъ този оцетъ, ако не всичкия, се пласира подъ „етикета виненъ“, за която целъ го боядисватъ въ *розово* или *слабо червено* за да наподобява и по изгледъ на виното; понеже този оцетъ съдържа само груба, парлива и неприятна оцетна киселина, а винения оцетъ, *добре приготвенъ* освенъ *ценнитѣ хранителни* материали които съдържа отъ виното, отъ което е полученъ, е и съ приятенъ и деликатенъ вкусъ и аромъ — изобщо *здравословно подправно питие е*, — поради всичко това ние отдавна говоримъ и пишемъ лозаритѣ да *искатъ да се възприеме за устна човѣшка употрѣба само винения*, а фабричния да остане *изключително за индустриални нужди*. Но... изглежда че този въпросъ не интересува никого!

Когато едно вино е изпуснато и се е закиснало, а и не може да се излѣкува, най-разумното е да се подпомогне да се превърне въ *доброкачественъ* виненъ оцетъ. За това, ако е нужно по-бързото окончателно вкисване, закиснатото вино трѣбва да се постави при потрѣбнитѣ условия — топлина 20—25° С и много въздухъ (кислородъ); за набавянето на последния виното трѣбва да се преточи 2—3 пъти и буретата или бѣчвитѣ съ виното не трѣбва да сж пълни, т. е. да сж празни съ по $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{5}$ отъ обема и вранитѣ да не се запушватъ съ тапи, а съ кеневиръ или другъ чистъ парцалъ. Да се знае, обаче, че оцетни бурета не бива после да се употрѣбаватъ за вино освенъ ако бждатъ предварително пречистени *коренно*.

Отъ качеството и спиртната сила на виното, зависи *качеството и оцетната сила* на получения оцетъ.

Следъ *пълното* вкисване, оцета трѣбва да се постави или на хладно мѣсто — при топлина 15° С, или да се налѣе въ дамаджани, бинлици и бутилки напълнени съвършено и запушени. Инѣкъ следъ време оцетя *почва да отслабва*, защото *оцетния ферментъ* следъ като свърши спирта въ виното — следъ като го превърне въ оцетна киселина, за да живѣе напада на оцетната киселина, която унищожавя.

Следъ горното ни кратко указание по въпроса, ние бихме изказали следното пожелание:

1. Всѣки лозарь да се грижи за правилно и разумно приготвяне, обработване и запазване на вината си и да приготвя виненъ оцетъ *самъ по желание и при нужда, а не по неволя*.

2. Всѣки българинъ да предпочита за устна употрѣба *само винения оцетъ*.

Н. Н.

Пропаганда за виното.

М. Nougaret, председателъ на дружеството за пропаганда на виното (Франция) е направилъ наскоро едно пътешествие въ Италия и проучилъ какъ е организирана пропагандата на виното тамъ. Той ще публикува резултатитъ отъ своитъ проучвания, а сега е далъ едно предварително съобщение въ французкитъ списания, извадки стъ което предаваме по долу.

Азъ благодаря на г. Марескалки, единъ апостолъ на лозарството, който е талантиливъ и компетентенъ, но скромненъ. Приетъ сърдечно отъ него, азъ можахъ да разбера до колко едно себеотрицание на една кауза може да послужи за напредъка на една страна.

Благодаря сжщо на г. Далмасо, директоръ на Кралското училище въ Конелиано и всички професори, които улесниха моята задача. Да имаме куража да признаемъ превъзходството на тѣзи които вършатъ работитъ по-добре отъ насъ. За сега италианцитъ сж майстори за защитата, представянето и продажбата на продуктитъ си.

Тѣ не се боятъ да уреждатъ винени пивници (Albergo de Vino) въ въздържателнитъ центрове. Азъ констатирахъ, че интереситъ имъ се сходятъ съ тѣзи на французитъ. Тѣ искатъ като насъ продажбата на виното да става на почтенни начала, да се борятъ по-ефикасно противъ фалшификацията. Тѣ искатъ понятието вино да се дава само на вино, приготвено отъ пресно грозде. Тѣ сж противъ плодовитъ вина. Тѣ сж противъ вината, приготвени отъ стафиди, именно гръцкитъ вина, които имъ правятъ голѣма конкуренция.

За пропагандата си тѣ разполагатъ съ едно истинско министерство и голѣми субсидии. Тѣ харчатъ милиони, защото схващатъ, че благоденствието на земледѣлието и на лозарството значи благоденствие на тѣхната страна.

И. И. Х-ковъ

Нови важни лозарски придобивки.

Въ Франция безспирно следватъ проучванията и опититъ — научни и практически, за все нови придобивки въ областта на общото земледѣлие, лозарството и винарството.

Презъ миналата пролѣтъ ние бѣхме съобщили, че околниското земледѣлско д-во въ гр. Безие (Béziers) бѣ взело инициативата и грижата за организиране конкурси за на права на следнитъ уреди и машини:

1. За бързо и евтино събиране на лозовитъ пръчки следъ изрѣзването имъ съ огледъ за евентуалното имъ използване за една или друга цель.

2. За стѣгане на лозовитѣ прѣчки, та да могатъ въ малѣкъ обемъ да се пренасатъ лесно и по-икономично до мѣстото, гдето ще се използватъ.

3. За подвижни апарати — карбанизатори (за горене) на лозовитѣ прѣчки за да може въ самитѣ лозя или другаде да се произвежда дървенъ кюмюръ отъ сѣжитѣ — отъ прѣчките и

4. За сахарификатори — апарати, за озахаряване на лозовитѣ прѣчки съ огледъ за евентуалното имъ използване за добиване на захаръ.

Следъ горното, сега можемъ съ радостъ и очудване да съобщимъ, че въпроснитѣ конкурси сж се състояли на 26 януарий т. г. близо до Безие и представенитѣ уреди и апарати отъ конкурентитѣ, макаръ да не сж дали напълно задоволителни резултати, все пакъ началото е дадено и при факта, че конкурсното „жури“ е дало награди въ медали, похвални отзивы и въ пари, иде да покаже, че има пълна вѣра за скорошното имъ доусвършенствуване, а следователно за постигане напълно гонимитѣ цели.

Като съобщаваме съ възхищение това ново и ценно придобитие въ Франция, което сигурно и ние ще използваме „на готово“, както много други придобивки отъ науката и практиката, не може да не изкажемъ и по този случай на френската техника нашата искрена благодарностъ. Заедно съ това ние си позволяваме да припомнимъ на българскитѣ лозари, че тѣ трѣбва да следватъ примѣра на френскитѣ, които, при сжществуващата и у тѣхъ лозарско-винарска криза, съ неподобна енергия и куражъ търсятъ, по всички възможни начини и срѣдства, да използватъ *напълно разумно всичко, което дава лозата*. Съ това за лишенъ пжтъ се потвърждава мждрата максима: „*нуждата е майка на изобретенията*“.

Български лозарьо,

Получавай, плащай, чети и проагитирай сп. „Лозарски прегледъ“ органъ на Бѣлг. Лозарски Съюзъ, единствения защитникъ на лозарството и интереситѣ ти.

Само чрезъ просвѣта и организирана борба се отива къмъ поминѣкъ и култура.

СВОБОДНА ТРИБУНА

Единъ предизвиканъ отговоръ.

Въ книжка трета на „Лозарски прегледъ“, въ отдѣла свободна трибуна, г-нъ професора Н. Недѣлчевъ, защитавайки своето становище относно подсилването на вината съ захаръ и спиртъ, — съобщава и следното *невърно съобщение*, какво че Лозаро-Овощарското Информ. Бюро — Плевенъ, отъ анкетата ни направена по този въпросъ тенденциозно сме напечатали само благоприятнитъ за нашето становище отговори.

Като оставаме на самитъ лозари да съдятъ, кой защитава тѣхнитъ интереси, както и кой тенденциозно измѣня фактитъ, — ние се ограничаваме въ интереса на самата истина да дадемъ само следнитъ обяснения: — Лозаро-Овощарското Информ. бюро предприе международна анкета относно ползата или вредата, която ще последва за нашето лозарство отъ приложението на внесения тогава въ народното събрание законопроектъ за подсилване на вината за износъ.

Нашето намѣрение бѣше да се изясни този въпросъ все-странно отъ нашитъ и чуждестранни фирми и специалисти, като по такъвъ начинъ се препоръча поправянието въ законопроекта на нѣкой евентуални грѣшки, които би ни стрували впоследствие скъпо.

Мненията на отдѣлнитъ фирми и специалисти се печатаха в. „Бюлетина“ последователно съ получаванieto имъ.

Но следъ като законопроекта се прокара въ народното събрание и стана вече законъ, ние писахме въ брой 13 на бюлетина (стр. 5) следното: — Предъ видъ на това, че законопроекта за насърчение износа на вината е вече окончателно приетъ и е станалъ вече законъ, то не намираме за умѣстно да печатимъ по нататъкъ изпратенитъ въ редакцията мнения по този въпросъ.

Дължимъ да добавимъ, че останаха непомѣстени още петъ изложения, отъ които само въ едно, писано отъ български експортъоръ, автора се солидаризирваше съ внесения законопроектъ.

За да се види нашата незаинтересованостъ, съобщаваме още, че между непомѣстенитъ изложения е и това на Държавния контролъоръ при вноса на вина за хамбургската областъ (Германия) г-нъ Stolzeufeldt, корото Софийската търговска камара вика специално въ България и който лично се познава и съ г-нъ Недѣлчева.

Трѣбва да забележимъ, че г-нъ Stolzeufeldt, корото гръцкото правителство нѣкога е повикало за експертъ при изготвяние на тѣхния законъ за вината — се обявява сжщо решител-

но противъ подсилванието съ захаръ и спиртъ на нашитѣ вина предназначени за износъ.

Мислимъ, че съ съобщението на подобни невѣрни съобщения г-нъ Недѣлчевъ нищо не допринася за своето становище, относно подсилванието на нашитѣ вина съ захаръ и спиртъ.

Отъ информационното Бюро.

Ив. Добревъ.

Моето мнение по подсилването вината съ спиртъ и мжстѣта съ захаръ.

Въ кн. 3 отъ „Лозарски прегледъ“ т. г. г-нъ професоръ Н. Недѣлчевъ пише, че подържамъ работи, които не съмъ провѣрилъ и съмъ подържалъ въ последния лозарски конгресъ, че въ Франция подсилването съ спиртъ било разрешено до 2 градуса, когато истината, казва той, е съвсемъ друга. Понеже въпроса е важенъ, отговарямъ:

Въ конгреса на лозаритѣ, преди всичко, азъ бѣхъ противъ подсилването на вината съ спиртъ, предназначени за износъ, или ако такова е позволено, то да не надминава повече отъ два градуса, естествения градусъ на самото вино т. е. едно вино съ 10⁰ спиртъ, да се подсили най-много до 12 градуса, а не както се разрешава подсилването на вината за износъ съ *министерското постановление* до 18% спиртъ и подсилване съ захаръ по 5⁰/₀ на всѣки 100 литри мжстъ.

Подържахъ, че въ Франция вината *предназначени за износъ* се подсилватъ до 2 градуса спиртъ, надъ тѣхното съдържание, а г. професора подържаше, че вината за износъ въ Франция се подсилватъ съ спиртъ *по желание и безъ ограничение*. Въ сжщата статия г. Недѣлчевъ се оплаква, че му липсва литература, но какво да кажемъ ние тука, въ провинцията, гдѣто не даватъ нито сантимъ за френска литература.

Азъ благодаря предварително на г. професора, защото съ своята закачка, ясно дава да се вижда, че той е отъ ония специалисти винари, които сж съгласни да се прибавя спиртъ „*по желание*“ въ виното.

Когато вината за експортъ отъ Франция сж предназначени за *колониитѣ*, то подсилването имъ съ спиртъ е позволено до 21% (Справка Р. А. бр. 41 1907 год.) L'administration des contributions indirectes n'admet pas que les vins puissent avoir une teneur alcoolique au plus de 21 degres.

Съвсемъ другъ е въпроса, когато вината на Франция сж предназначени за европейския пазаръ, защото нито въ една европейска държава, Германия, Швейцария, Белгия, Чехославия и др. не се позволява подсилването на вината съ спиртъ. Това е разрешено само за вина, които минаватъ за луксозни или за

изкуствени вина, но въ замѣна на това тѣ плащатъ голѣми мита. Така, напримѣръ, (спр. Р. А стр. 87 1908 г.) е казано: митни-цата на Швейцария не признава едно вино за естествено, освенъ ако виното е добито отъ ферментацията на пресно грозде, безъ друга никаква смѣсъ, само едно увеличение на спиртъ съ 2⁰/₀, най-много е позволено, което не прави щото виното да изгуби своя естественъ характеръ.

Подсилването до 2⁰/₀ поддържахъ при износа съгласно запис-китѣ си отъ професоръ Буфаръ.

Подсилването съ спиртъ въ Франция е забранено. (вижъ *Maladies des vins par L. Semichon* стр. 579). *Le vinage est interdit en France sauf-pour les vins de liqueur et les vins d'exportations*. На сжщата страница сжщия казва. Разумно е да не се прибавя повече отъ 2⁰/₀ спиртъ и това да не става освенъ въ случай, когато е оправдано съ едно подобрене на виното, ако това става безогледно, тогава достигае до тамъ, че до-биваме едно разреждане на виното. А г. Недѣлчевъ знае, че съ всѣко подсилване съ 1⁰/₀ спиртъ се улеснява разреждането на виното съ 10⁰/₀ вода. *Ние, българитѣ, имаме интересъ нашето вино да се продава въ естествения си видъ, защото то е доброка-чествено и въ тази си форма то бие по качество и по цена евро-пейскитѣ вина* Или г. Недѣлчевъ се съмнява въ качеството на нашитѣ вина?

Мили очи се правятъ, мога да кажа, винаги отъ интересъ, но това не е интереса на българския лозаръ и винарь. Какво е това допущане усилване на виното съ спиртъ до 18⁰/₀? и съ за-харъ до 5⁰/₀ на 100 литри мжстъ. Това, казватъ, щѣло да бжде подъ контролата на „стражаръ“. Когато на тия складове вие до-пущате да се даватъ такива привилегии, защо не ги задѣлжа-вате да подържатъ единъ *специалистъ* назначенъ и плащанъ отъ държавата? (Следва).

Г. Симеоновъ — лозаръ.

Едно мнение.

1) *Да остане ли сегашното облагане на лозарството или да се плаща само поземленъ данѣкъ?* Известно е на всички ни, че на конгреса се изказаха всички противъ акциза на вината и ра-киитѣ и това наше решение е отбелязано въ резолюцията на VIII конгресъ, точка 14, та ми се струва, че по тоя въпросъ две мнения не могатъ да съществуватъ, стига да се видятъ ар-гументитѣ изложени въ резолюцията на осмия редовенъ кон-гресъ. Това искане на лозаритѣ става още по-силно като се знае, че и овошаритѣ отстъпятъ отъ по-раншното си станови-ще и сега и тѣ сж се убедили, че поземления данѣкъ ще бжде по-поносимъ отъ акциза.

Освенъ това нека се знае, че ако акциза остане само върху ракиитѣ, то държавата нищо нѣма да спечели, защото лозаря като знае че ще бждатъ обложени съ акцизъ джибритѣ, ще бжде принуденъ да пресува гроздето още на лозето и ще докара само мжстѣта. При това отъ джибритѣ, при едно индустриализиране ще може, освенъ ракия, да се произведе масло (отъ семкитѣ), танинъ, тиргия и др., когато напротивъ, ако бждатъ хвърлени нѣма да има полза нито производителя, нито държавата.

Нека размѣра на градуситѣ 55 за ракиитѣ си остане сж- щия, за да не се прави конкуренция на спиртоваритѣ. Отъ досе- гашната практика се разбира, освенъ дето е тежкъ по своитѣ формалности акциза, но и непоносимъ, а то значи едно цѣло производство да бжде изложено на криза и разорение. Ето защо частъ по-скоро да се премахне акциза, съ което производителя ще си отдѣхне отъ досегашния тормозъ и ще заработи съ по-голъмо усърдие, за да бжде и за себе си и за държавата полезенъ.

* * *

2) По въпросѣтъ да се подсилватъ ли мжстѣта съ захаръ и виното съ спиртъ, при всичко, че г. проф. Недѣлчевъ е доста изчерпателенъ, намирамъ за умѣстно да кажа и азъ нѣколко думи.

Щомъ се признава, че подсилването съ захаръ не е фал- шификация, азъ мисля, че то би трѣбвало да става при известни условия.

За да нѣмаме слаби грозда, а отъ това и слаби вина, както казва г. Червенковъ, трѣбва да изѣземъ отъ нискитѣ мѣ- ста и тѣхъ да оставимъ за люцерна, царевица и др., а да за- саждаме лозята си по високитѣ и припечни мѣста. Така наса- деното лозе добре гледано, добре прѣскано ще ни даде и сла- дѣкъ гроздовъ материалъ, който естествено е, че ще ни даде и добро вино. Но нека имаме предъ видъ и друго нѣщо. Известно е вече, че отъ миналата година, пѣкъ и за въ бждеще имаме перспективата да изнасяме за странство десертни грозда и за- това започваме да засаждаме повечето такива. За да се рекла- мираме добре въ странство трѣбва да пробираме добре гроздата, отъ които една значителна частъ, а по нѣкога и до $\frac{1}{2}$ остава негодно за износъ и я оставаме да я приберемъ заедно съ гъм- зата, памида и др., но като знаемъ, че десертнитѣ грозда сж слаби на захаръ и ако не ги подсилимъ, би значило да си съ- сипемъ реколтата. Затова нека се допусне подсилването на мж- стѣта отъ 1 — 3%, най-много, и то когато по захаромѣра сж- щата е по-долу отъ 18°. Тукъ азъ намирамъ за умѣстно да кажа, че ние не трѣбва да пущаме безразборно по 2—3 пѣрта за да имаме количество грозде, безъ да може майката - главина да му даде захъръ.

Освенъ казаното до тукъ има и други повреди, които могатъ да се явятъ. Случва се напр., презъ м. августъ, когато гроздето трѣбва да зрѣе наставка дъждовно и облачно време, а известно е, че гроздето не обича облацитѣ и влагата и

въ такъвъ случай остане безъ захаръ или и да земе такава само презъ септемврий, тя ще бжде недостатъчна, то какво би трѣбвало да се направи, и не трѣбва ли да се подсили? Вѣрно е, че такива години сж по-рѣдко, но фактъ е, че при увеличение площта на десертнитѣ грозда ще доде като естествена последица да се подсилва мжстѣта, пѣкъ и безмислица е, ако речемъ да подсилваме гроздето, когато то дава захарностъ надъ 18°.

Азъ, пѣкъ и болшинството лозари, вѣрвамъ сме съгласни да се създаде законъ за фалшификацията на вината, който трѣбва да има строги санкции и при наличността само на такъвъ нашето производство нѣма да се компрометира предъ чужденцитѣ, на които възлагаме надежда за пласиране нашия излишѣкъ винъ. Никакви петиотизирания или подсилвания на вината съ спиртъ, додето тѣ сж у насъ, не трѣбва да се позволява.

3) По засаждане на десертни грозда, азъ мисля, че за сега, понеже най-много се търси „Афузъ али“, то на сжщото грозде ще трѣбва да засилимъ засаждането, но нека не забравяме и родовитиятъ „Димятъ“, който е започналъ да си пробива пжтъ и да минава и той за добро десертно грозде.

Струва ми се, че редъ условия трѣбва ние лозаритѣ да знаемъ по засаждане на тоя сортъ грозде. То, мисля, че ще трѣбва да се оставя на кордони, а не да го оставяме като обикновенната лоза и на обикновенна рѣзидба. Този въпросъ е е доста важенъ и не е зле компетентнитѣ да се изкажатъ по изчерпателно.

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ

Въпросъ 6. — Въ книжка 3-та на сп. „Лозарски прегледъ“ г. Ст. Икономовъ въ статията „Новитѣ перспективи за нашето лозарство“ пише, че най-добъръ приемъ на чуждитѣ пазари сж намѣрили сортоветѣ: афузъ-али, червена резекия, бѣла резекия и димятъ. По нататѣкъ въ сжщата статия стр. 57, ал. 4 казва „най-добре отиватъ съ подложкитѣ: рипария X порталисъ 101¹⁴ и шасла X берландиери 41⁶“

Значи афузъ-али отива **най-добре** на шасла X берландиери 41.⁶

Въ сжщата книжка г. Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ въ статията: подложката шасла X берландиери 41⁶ казва въ ал. 4 Афинитетъ: „Отъ по разпространенитѣ десертни сортове отива *добре съ шасла-доре, чауша и донейде съ афузъ-али.*“

Значи споредъ г. Бѣлчевъ афузъ-али отива **донейде** на шасла X берландиери 41.⁶

Моля, отговорете ми кое отъ дветъ научни гледища е достовѣрно?

с. Шереметя, Търновско.

абонатъ: Ив. Печевъ.

Б. Р. Отговора ще помѣстимъ въ кн. 6.

Въпросъ 7 — Въ „Лозаро-винарски и овощарски вести“ бр. 11 т. г. се препоръчва „Носпразенъ“ противъ гроздовия молецъ и „Носпиралъ“ противъ пероноспората. Не ми е известно правено ли е опитъ съ тѣхъ и резултата отъ това и изобщо препоръжани ли сж отъ респективното министерство? Сжщо и вашето мнение.

гр. Ямболъ.

Съ поздравъ: В. Пейчевъ, лозаръ.

Отговоръ. — Въ въпросния бр. 11 на „Лозаро-винарско и овощарски вести“ не е препоръжанъ нито Носпразена, нито Носпирала, а е помѣстена рекламата имъ. Възприето е да се помѣстватъ рекламитъ въ списания и вестници безъ да се счита, че съ това се препоръчатъ рекламиранитъ препарати, а само защото се заплаща за тѣхъ отъ фирмата и това плащане подпомага издържанието на вестника. Вестници и списания, често пжти се принуждаватъ да помѣстватъ реклами за неизпитани и неефикасни срѣдства, поради слабитъ постжпления на абонамента — нередовностъ на абонатитъ. Не се очудвайте ако и въ „Лозарски прегледъ“ четете сжщата или подобни реклами. Така че на рекламитъ гледайте като на всѣка реклама, безъ да се влияете и да изоставате изпитанитъ срѣдства, като бордолезовия разтворъ (синия камъкъ) противъ маната и др.

Ефикасни ли сж Носпразена и Носпирала ще разберете, като прочетете въ настоящата кн. статиитъ „Пероноспората и пр. отъ Б. Ив. Бѣлчевъ и изпитване ефикасността на препарати и пр. отъ Ст. Икономовъ.

ХРОНИКА.

Нашиятъ редакторъ Георги К. Червенковъ благодари на всички лозари, поздравили го и изказали пожелания за успѣха на списанието, по случаи имения му день.

Г-на директора на международната служба на вината — Парижъ поиска чрезъ нашето Министерство на земледѣлието и държ. имоти да му се изпраща списанието ни, като въ замѣна ще ни се изпраща тѣхния месеченъ бюлетинъ. Изпратиха се веднага излѣзлитъ до сега книжки.

Цената на вината продължава да е въ застой, поради кризата и последнитъ народни нещастия. Консумацията е много малка.

Синъ камъкъ, английски, най-доброкачественъ за прѣскане на лозята е доставила Българската земледѣлска банка, който ще се продава на износна цена. Синиятъ камъкъ е разпратенъ по клоноветъ и агенциитъ.

Въздржателнитъ ученически дружества съ заповѣдъ на Министерството на просвѣтата се разтурватъ, като се разрешава на ученицитъ да си образуватъ въздржателни групи при самитъ училища, ржководени и контролирани отъ учителитъ.

Пиянството. Окржжниятъ училищенъ инспекторъ въ Враца е заповѣдалъ на учителитъ въ окрж-

га да произведатъ анкета за употребата на спиртни напитки отъ ученицитѣ. Били анкетирани 40,978 отъ основнитѣ училища и прогимназиитѣ. Резултатата отъ анкетата е следния :

Не пиятъ 9,274 или 22 на сто. Редовно пиятъ 26,514 или 61·71 на сто. Напиватъ се 1,183 или 12·66 на сто. Кржгло пиятъ 77 на сто, а 12·65 на сто се напиватъ, и то още отъ първо отдѣление.

Такава анкета е била произведена и отъ Шуменската окръжна училищна инспекция. Отъ анкетата се установило и това, че голѣма частъ отъ ученицитѣ отъ първоначалнитѣ училища и прогимназиитѣ сутринъ закусвали хлѣбъ и вино, а нѣкои хлѣбъ и ракия, каквито сж напр. ученицитѣ отъ Османпазарската околия.

Правени сж и други частични анкети между ученицитѣ на отдѣлни села и сж се получили потресающи резултати. Имало е „било“ случаи, ученицитѣ да отиватъ на училище буквално пияни.

Ако сж вѣрни тѣзи цифри, наистина сж потресающи. Ние, обаче, искаме да вѣрваме, че се касане за една мистификация. Дали за целитѣ на младежкитѣ въздържателни дружества се нагласяватъ такива анкети или за други цели — това трѣбва да се изясни.

Министерството на просвѣтата дължи да каже своята дума.

За затваряне на питейнопродавницитѣ въ гр. Горна-Джумая на 22 априль т. г. се е произвело референдумъ. Заявлението, съ което се е искало референдума е било подписано отъ 1,070 души, а резултата е билъ 700 гласа за затварянето, а 1,200, гласа противъ затварянето на питейнопродавницитѣ; значи заявлението е било подписано и отъ несъществуващи хора, — на сила въздържание !

Интересно е да се знае. Редакцията на в. „Лоз. винаро-овощ. вести“ търговско бюро ли е, та като обявява въ бр. 12, „че турски търговци търсили червени вина“, съобщава офертитѣ за такива да се изпрататъ на „веститѣ“.

Кжде остава упрѣка имъ къмъ Лозаро-овощарското инфор. бюро — Плѣвень, „Централомания“ бр. 11 — за гдето последното се занимавало съ служби, които не били отъ негова компетентностъ и пр, щомъ като тѣ се занимаватъ съ търговия — „оферти“. Изникналата остра полемика между тия двама събратя има да ни открие доста интересни намѣрения и следъ като изяснатъ поставенитѣ си въпроси ще има и ние да си кажемъ думата.

Панаиръ въ Марсилия. Въ Лозар. съюзъ се получи писмо отъ председателя на управителния съветъ на организацията, която урежда ежегодно панаиръ въ Марсилия съ покана до българскитѣ лозари да участвуватъ въ панаира съ свои произведения. Панаирътъ ще се състои презъ втората половина на м. септемврий т. г.

За повече подробности заинтересованитѣ да се обърнатъ на адресъ: Monsieur le président du conseil d'administration de la Foire de Marseille 46, Rue Connebière — Marseille — France.

За пострадалиитѣ отъ землетресението. По покана на Г-на Софийския кметъ бѣ свикана на 23 априль т. г. конференция отъ представители на учреждения и организации за вземане решение относно подпомагане пострадалиитѣ отъ землетресението. Съюза бѣ представенъ отъ председателя г. Ив. Бързаковъ. По този поводъ Съюза отправи апелъ до всички лозари въ страната да се притекатъ на помощъ на пострадалиитѣ.

Поканваме организациитѣ и лицата, на които е разпратенъ отпечатания рефератъ на г. И. И. Хранковъ да уравниятъ смѣткитѣ си въ най-скоро време, като изпратятъ стойността имъ въ съюза ул. „Воловъ“ 7 — София.

За абонатитѣ.

За читалищата, дружествата, кооперациитѣ и всички учреждения, които сж си изплатили абонамента за 1928 г. *къмъ* кн. 4 и *настоящата* книжка 5 сж прилепени квитанции срещу внесената сума.

За абонатитѣ — частни лица, които сж изплатили абонамента за 1928 г., на настоящата книжка, първа страница, е *ударенъ* печатъ „абонамента ви е платенъ“.

За допуснатитѣ грѣшки и при двата случая да се пише веднага въ редакцията, като се посочи № на записа или писмото съ който е изпратена сумата.

Кооперациитѣ и лозарскитѣ дружества трѣбва да изпълнатъ решението на VIII лозарски конгресъ, като изпратятъ списъци на членоветѣ си, за да имъ се изпраща списанието.

Всички книжки отъ списанието — 1927 год. сж изчерпани и затова не се изпращатъ на поискалитѣ такива.

Лицата, които, по една иди друга причина, връщатъ списанието, трѣбва да връщатъ всичкитѣ получени книжки, а не само една и да написватъ ясно „обратно редакцията Плѣвненъ“, защото иначе отиватъ въ София — стария адресъ.

Умоляватъ се неплатилитѣ до сега абонамента си за 1928 г. да сторятъ това веднага, като изпратятъ 65 лв. съ пощенски записъ, защото печатаря нѣма пари.

За абонамента, неизплатенъ за 1927 год., сж изпратени квитанции за събиране чрезъ пощата; молимъ, да се приематъ и изплатятъ.

Книжка 6 ще излѣзе къмъ 20 юний.

Отъ редакцията.

Виното взето умѣрено е лѣкъ за душата и тѣлото. Волтеръ.

Изкуствени торове за лозя и други култури

Предлага на най-низки цени

ИВАНЪ П. БЪРЗАКОВЪ

агрономъ

ул. „Аспарухъ“ № 72. — СОФИЯ.

Подробни упътвания **безплатно.**

Чилска силитра, франко Бургасъ и Варна 11.50
лева, франко София—12.50 за килограмъ.